

**Kruunčuõkku
pue'rummuš**

969

Njeä'llemčuõkku

Aanar

Čuâggasplaančiõ'lğğõs

SIISKŌS

1. HA'ŊĶĶŌŌZZ TUÂGGAŽ, VUE'LGĜEMTEÂÐ DA VUÂÐÐŌŌTTMŌŌŽŽ	3
1.1. HA'ŊĶĶŌŌZZ ŌHTTMŌŠ JEE'RES PLAANUMMŠA; KÄÄ'VVTUMMŠA DA RAAJJMŌ'ŠŠE	3
1.2. ČUŌKKU ÂNN'JŌŽSÂÂ'JJ DA VAIGGÂDVUŌÐ DI A'RVVŌS VAIGGÂDVUŌÐI OUDDNUMMŠEST	3
1.3. VAIGGÂDVUŌÐ DA A'RVVŌS VAIGGÂDVUŌÐI OUDDNUMMŠEST	5
1.4. ÄÄI'JBU PLAAN DA TU'MMSTŌŌGG DA TŌI KŌŌSKSAŽ SIISKŌS	5
1.5. MÄÄDDÂÂNNMŌŠ DA KÄÄ'VVTUMMUŠ	5
1.6. PIRRŌS	
1.7. HA'ŊĶĶŌ'SSE PIJJUM TÄÄVTŌŌZZ	6
2. PLAANEEMPROSEZZ ARVVŌS	6
3. ČUÂGGASPLAAN ČUÄ'JTŌŌLLMŌŠ	7
3.1. ČUÂGGASRIÄŠŠMŌŌŽŽ	7
3.2. ČUŌKKUI VAALDŠEMVUŌÐLA RIÄŠŠMŌŌŽŽ	8
3.3. TEKNLA RÄ'TĶĶŌŌŽŽ DA METTUMMUŠ	8
3.4. ČUÂGGASPIRRŌS	9
3.5. HÄÄITAI VUÂSTTATUÂSTTMŌŠ- DA KIÂPSMÂ'TTEMUÂIM	9
3.6. AAUNÂSVUE'ĶĶ	9
4. TU'TĶĶUUM VAAJTŌSMÄÄIN	9
4.1. PIRRŌSVAIKKTŌŌZZI ÄRVVTŌŌLLÂM-MŌŌNTŌŌLLMŌŌŽŽ (YVA) DA TAKAIPLAAN LOKKU VÄ'LDDMŌŠ ČUÂGGASPLAANÂST	9
5. ČUÂGGASPLAAN VAIKKTŌŌZZ	10
5.1. VAIKKTŌŌZZ TRAFI'ĶĶE	10
5.2. VAIKKTŌŌZZ MÄÄDDÂÂNNMŌ'ŠŠE DA KÄÄ'VVTUMMŠA	10
5.3. GROOMVAIKKTŌŌZZ	10
5.4. VAIKKTŌŌZZ ÄIMMŠLA'JJE	10
5.5. VAIKKTŌŌZZ LUŌTTU, ŠÂDDVUŌ'TTE DA JIE'LLJID	10
5.6. VAIKKTŌŌZZ ČÄ'CCŌŌZZ ÂÂNNMŌ'ŠŠE DI PÂJJ- DA PÂNNČAA'33ID	11
5.7. VAIKKTŌŌZZ MÄDD-AAUNÂSREE'ĜĜESVUŌ'TTE	11
5.8. VAIKKTŌŌZZ KUE'STLMA, ČŌKKPÄI'ĶĶ-KA'RTTE DA KULTTUUR-ÄÄRVID	11
5.9. TUÄ'RJSTŌSVAIKKTŌŌZZ	11
5.10. VAIKKTŌŌZZ OUMMI JIE'LLEMÂARRMŌ'ŠŠE DA MAAŠŠÂMVUŌ'TTE	11
5.11. ĶIIDDÂLMVAIKKTŌŌZZ	11
5.12. ŌHTTSAŽKÄ'DDEKONOMIA	
5.13. RAAJJÂM ÄIGGSA VAIKKTŌŌZZ	12
6. HA'ŊĶĶŌŌZZ ŌHTTVUŌÐÂST RAAJJÂM VUE'LNN ÂARRI UU'LEC, ČÄÄ'CC-ĶEÄIN, ČÄÄ'CCKOOLGTEMVUÄJ DA – VUE'ŊG DI VUE'ŊGI DA APARAATTI SERDDMŌŌŽŽ	12
7. HA'ŊĶĶŌŌZZ ČŌŌÐ VIKKÂM ŌŌLGTEM LÄÄ'V DA SUÂPPMŌŌŽŽ	12
8. EHDTŌS ČUÂGGASPLAAN PRIIMMÂM DIŌTT DA LÄÄ'SSTUÂIMMAN	13
8.1. PRIIMMÂMEHDOTŌS	13
8.2. LÄÄ'SSTUÂIM	13
9. PLAAN RAAJJI DA ŌHTTVUŌTTPERSON	13

1. HA'ŊĶĶÕÕZZ TUÂGGAŽ, VUE'LĜĜEMTEÂÐ DA VUÂÐÐÕÕTTMÕÕŽŽ

1.1. HA'ŊĶĶÕÕZZ ÕHTTMÕŠ JEE'RES PLAANUMMŠA; KÄÄ'VTUMMŠA DA RAAJJMÕ'SŠE

Njeä'llemčuâggas lij čuâggasõhttvuõtt Aanar kâ'ddkõõskõõzz Â'vvel da Ve'rddnjaarg tuâlĵõõžž raajjpââ'jtempäi'k kõõskâst. Njeä'llemčuâggas lij aalgâst vuâđđčuâggas 91 (Raajj-joo'sepčuâggas) da čârran vuâđđčuõkkust vu'vddnallšmen kruunčuâkksen 969 Akujääu'r siid päi'kest.

Plaaneemvuässõs lij ääi'jab leämmaž vuä'ss vaiddsab čuâggasõhttvuõtt ha'ŋĶĶõõzz, ko'st Â'vvel da Paččjoogg kõõsk plaaneeš pue'reemnalla Taar ra'jje da tõi'st oudâs õhttvuõtt le'čči pue'ruum Keârkknja'rġġe räjja. Õhttvuõttkõõsk oudâsviikkmöžžâst Taar beä'lnn lij kuuitâg ââ'n čauddõttum.

Kruunčuâggas 969 poott Ve'rddnjaarg tuâlĵõõžž raajjvâärdtõkpäi'k mânŋa Lää'ddjânnam da Ruõššjânnam kõskksi'žže vä'lddkââ'dd ra'jje. Ve'rddnjaarg kõskkäiggsaž raajjpââ'jtempäi'k liâ loopptum ee'jjest 2010.

1.2. ČUÕKKU ÂNN'JÕŽPODD DA VAIGGÂDVUÕÐ DI A'RVVÕS VAIGGÂDVUÕÐI ÕUDDNUMMŠEST

Plaanvu'vdd

30 kilomettar ku'kes plaanvu'vdd säjldâätt Aanar kââ'dd Keväjääu'r da Ve'rddnjaarg siidi kõi'skke. Vuässõõzz čuâggasre'kistteraddrõs lij 969/1/5440 ... 969/5/17750.

Plaanvuud sizz kuâđđje tääzz ha'ŋĶĶõ'sse aalgbeä'lnn âârri õu'ddel pue'ruum da olljšäurruum čuâggasvuässõõzz di še pue'ruum mosttpäi'k.

Ânn'jõž čuâggas

Kruunčuâggas 969 liâ plaaneemvuu'dest vä'lddvue'zzin šäurroolâžčuâggas da čuõkku kobddâdvuõtt mutstâäv kõõskâst 5,5 m ... 6,0 mettar. Čuâkksesst lij olljšäurr mosttpäi'kin di Njeä'llem siidâst.

Plaaneemvuässõõzzâst jeä'la årstempäi'k, leâša kue'htt vuu'd liâ plaaneemvuässõõzzi kõõskâst. Plaaneemvuu'd loppvuässõõzzâst čuâggasvuä'zzest 5 liâ mâtam årstempäi'k om. päâ'st kue'ddem diõtt.

Čuõkku lääsk- da ceäkkgeometria miõđâ'stte luâđ da õllâdvuõttkââu'rid, di tõi'st šõõddee'l lääsk- da ceäkkgeometriast liâ vââ'ljest vää'n.

Kruunčuõkkui õhttõõzz

Ve'rddnjargg–Suovaseä'lġġ kruunčuâggas 9696 (Kessi čuâggas),
čuâggasre'kistteraddrõõzzâst 969/5/17719.

- Kessi čuâggas jââ'dat Kessijäurra da Vä'ččar poostaijânnam-voudda di jee'res Aa-

narjääu'r nuõrtibeällsaid vuu'did.

Njeä'llem–Vuâskjäu'rr kruunčuâggas 19893, čuâggasre'kistteraddrõõzzâst 969/5/11087.

Privattčuâggasõhttõõzz da mäddtäällõhttõõzz

Plaaneemvuässõõzzâst liâ kruunčuâggasõhttõõzzi lââ'ssen nu'tt 100 jee'res õhttõõzz, kook kääzzkâ'ste aazztem- da luõvâsvuõttkiidlmid di mädd- da meä'cctäällkiidlmid.

Trafikk

Njeä'llemčuõkku (mt 969) vä'lddvue'kķšõs trafikk lij Â'vvel da Njeä'llem siidi kõskksaž ä'sšeem- da tuejpmä'tķķtrafiikk. Njeä'llem sijdd âârr plaaneemvuässõõzz lopp-beä'lnn nu'tt 7 kilomettar mää'tķest Ve'rddnjaarg raajjpäâi'ķest da 41 km Â'vvest. Luõvâsvuõttpäâ'jjen turismm lââ'zzat trafiikk Njeä'llem voudda.

Kruunčuõkku 969 trafikkmeä'r plaaneem vue'lnn âârrjest čuâggasvuässõõzzâst:

- Vuässõõzz aalgâst Keväjääu'rest (plv. 5440) Njeällma sutkktrafiikk lij 225 vuejjamneävvd (KVL 2016), ko'st lo'sses trafiikk 14 vuejjamneävvd (6,2 %).
- Njeä'llem siid da Ve'rddnjaarg kõskksa čuâggasvuässõõzz trafikkmeä'r lij 74 vuejjamneävvd (KVL 2016), ko'st lo'sses trafiikk lij 4 vuejjamneävvd (5,4 %).

Hooddräâ'jtõs

Kruunčuõkku 969 hooddräâ'jtõs lij vä'lddvuä'zzin 80 km/č. 60 km/č hooddräâ'jtõõzz lij vuä'nkõs mää'tķest plaaneemvuässõõzz aalgâst (čuâggasre'k. add. 969/1/5440 ... 5500) da 50 km/č hooddräâ'jtõõzz Njeä'llem siidâst (čuâggasre'k. add. 969/5/9552 ... 11470).

Ķeä'pssõstrafiikk riäššmõõžž

Plaaneemvuu'dest jeä'la Ķeä'pssõstrafiikk riäššmõõžž.

Čuâggasčuõvtummuš

Plaaneemvuässõõzzâst lij JTP-kõõskõõzz vuä'mstem čuâggasčuõvtummuš (SpNa 150W) Njeä'llem siidâst 1,9 kilomettar mää'tķest (čuâggasre'kistteraddrõs 969/5/9541 ... 11432).

Moost

- Nänņjoogg čä'ccõsmostt (L-1997) čuâggasre'kistteraddrõõzzâst 969/2/13. Moost õllâdvuõtt lij 21 mettar da äü'kķ-kobddâdvuõtt 7,56 m.
- Čarmmjoogg čä'ccõsmostt (L-493) čuâggasre'kistteraddrõõzzâst 969/5/0. Moost õllâdvuõtt lij 18 mettar da äü'kķ-kobddâdvuõtt 6,60 m.
- Njeä'llemjoogg čä'ccõsmostt (L-495) čuâggasre'kistteraddrõõzzâst 969/5/11270. Moost õllâdvuõtt lij 22 mettar da äü'kķ-kobddâdvuõtt 6,02 m.

Spesiaaljäâ'dtõõzz

Ha'ņķkõõzzâst plaaneem vue'lnn âârrjest kruunčuâkksest jeä'la spesiaaljäâ'dtõõzzi Ķeäin.

Joukktrafiikk

Plaaneemvuässõõzzâst jeä'la bussârstõõzz. Ââldmõs ârstõspaarr (Siskeli ku'ķesmä'tķķtrafiikk (kaukoliikenne) ârstõõzz) lij n. 400 m oudbeä'lnn pue'reemnellšee'm vuässõõzz algppaalu (Ķeäunņazčuõkku saujjbeä'lnn).

Pää'mh

Ta'rkstõõllâmääi'jpooddâst liâ mââimõõzz lãái ee'jj poodd kíâvvâm čiččâm pää'mh, koin kuei'tin liâ luâmmšõõvvâm oummu. Puk pää'mh liâ leämmaž õõut vuejjamneävv pää'mh. Pää'mhin kue'htt liâ leämmaž jie'll'jin šõddâm pää'mh.

1.3. VAIGGÂDVUÕÐ DA A'RVVÕS VAIGGÂDVUÕÐI OUDDNUMMŠEST

Kruunčuâggas 969 on ns. raajjkani čuâggas da vä'lddvue'zzin luâđää'blkid jãä'kkteei geometria vue'lad neeu'reld čuâggasplaan ra'vvjemäär. Tã'st šõõddee'l hue'n vuei'nnem da vãnnaí räãitõsvuãittmõõžž vaarte trafikistaanvuõđ.

Čuõkku hue'nn trafikká'sttemvuõtt häi'tt Njeä'llem vuu'd jie'llemvue'jji oudãsviikkmõõžž di vuu'd kããzzkõõzzi ásttjemvuõđ da tuejipãi'kktrafiikk.

1.4. ÄÄI'JBU PLAAN DA TU'MMSTÕÕGG DA TÕI KÕSKKSAŽ SIISKÕS

1.5. MÄÄDDÂÂNNMÕŠ DA KÄÄ'VVUMMUŠ

Änn'jõž määdãânmmõš da aazztõs

Njeä'llemčuõkkust liâ mõõn- ne vee'rd čõkkpãi'kknallšee'm aazztõõzz ou'ddel plaaneemvuãssõõzz aalg Kevãjãäu'r siidãst. Plaaneemvuãssõõzz miãrkteei čõkkpãi'kk lij Njeä'llem sijdd, ko'st jãlste nu'tt 250 aazzi. Aazzi liâ aanar-, da nuõrttsã'mmla da jee'res lãã'dd narood. Luõvãspoodd aazztõõzz liâ vuãssõõzz pie'llkõõskãst Uuttupuãšščuõkku kuãñsest di Kai'ssireeddčuõkku kuãñsest.

KÄÄ'VVUMMUŠ

Tã'vv-Lappi mäddká'ddkãä'vv

Mäddká'ddkãä'vest čuâggasõhttvuõtt Ä'vvlest Akujãurra lij miõrkkum vä'lddčuâggastãss'sižžen õhttvuõttãn da plaaneemvuãssõõzz aalgãst Akujãäu'rest Njeällma vu'vddčuãkksen.

Plaaneemvuãssõs Sarmijãäu'rest Njeällma lij mäddká'ddkãä'vest miõrkkum **Kõõskõs-sijddvu'vdden**, ko'st *"šãdd seillted da oudãs viikkãd mããñgpeãllsãnji mäddvuud jie'llemvue'jjid, kããzzkõõzzid, aazztõõzz da kulttuurpirrõõzz"*.

Älddsin obb plaaneemvuãssõs äãljeel ou'ddel Jollusjãäu'r da puu'deel vä'lddkãã'ddraajãst, lij mäddká'ddkãä'vest miõrkkum **Turismm kie'ssemviõkk-vu'vdden**, koon *"šãdd oudãs viikkãd turismmkõõskõõzzi, mäddvu'vddturism, kããzzkõõzzi da keãinlmi õhttsãžtuãimmjernallšmen obbvuõttãn vuu'd vä'lddãã'nnemmiãrktõõzzin õ'hte suãvlain nãã'lin"*.

Viõggãst áãrri takaikãä'v

- Aanarjãäu'r takaikãä'vv (siskkjãäv Ä'vvel vuu'd takaikãvva). Kãä'vv veã'ltt kuei'test pããi'kest plaaneemvuud (Nilijãäu'r-Kaitavãã'r pããi'kest).

Aazztemkãä'v

- Njeä'llemvuõnn-Vuõ'ppi reddaazztemkãä'vv
Njeä'llem reddaazztemkãä'vv, koon čuâggasplaan (ãnn'jõž kruunčuâggas) veã'ltt Uuttupuãšščuõkku (Uuttuperãntien) pããi'kest.

Viõggãst áãrri kãä'v

- Ä'vvel vuu'd takaikää'v vuä'ssvuu'd 1-3
- Njeä'llemvuõnn-Vuõ'ppi reddaazztemkää'v muuttâs

1.6. PIRRÖS

Luättpäai'k, šaddvuõtt da jie'lli, luâđsuõjjeemvuu'd

Aanarjääu'r Natura-vu'vdd räjjääv luzz plaaneem vue'lnn ääri čuokku Njeä'llmest äppla Pie'cckuõ'rremjääu'r tä'vbeä'lnn.

Rajjum kulttuurpirrõzz ä'rbbpäi'k RKY da tuâljõžpaa33tõs-ä'rbbpäi'k

- Njeä'llm sijdd lij obbvuođstes rajjumu kulttuurpirrõs (RKY)
- Pie'cckuõ'rremjääu'r tä'vbeä'lnn kue'htt -tuâljõžpaa33tõzz, reeddisuõjjeemvu'vdd (RSO)
- Jää'mmemjääu'r viõstârkee'jjest rajjumu kulttuurpirrõzz (RKY) ä'rbbpäi'k (Nikola-sää'mtääll)
- Keä'dġġäiggsaž tuâljõžpaa33tõs Keâunnazjääu'r reeddast (čâârast kruunčuokkust)
- Njeä'llem siidâst kue'htt markkânpäi'k

Mädd – da ka'llivuâđđ

Plaanvu'vdd äär pä'nncää'ccvuu'dest čuâggasre'kistterkõõskâst 969/1/2425 - 5753. Pä'nncää'ccvuudest i'llak pä'nncää'ccsuõjjõzz.

Njeä'llem siidâst liä kue'htt pillšõõvvâm mäaddi (PIMA) pää'ik di vuämm tu'vnnpäi'k, koozz plaanvu'vdd ij vuäl.

Trafikkgroom

Plaanvuässõ'sse lij tuejjuum trafikkgroomčiõlgtõs, kää'tt lij čuâggasplaan ä'sškee'rjest 16T/1-1.

1.7. HA'ŇĶĶÖ'SŠE PIJJUM TÄÄVTÕÖZZ

Ha'nĵkõõzz täävtõssân lij trafikkstaanvuõđ di turismmie'llemvue'ji tuâimmjemõõlgtõõzzi pue'rummuš.

2. PLAANPROSEZZ A'RVVÖS

Tuâjjânouddmõš

Čuâggasplaan lij rajjum Trafikk-koontâr da Lappi JTP-kõõskõõzz tuâjjânouddmõõžžâst WSP Finland Võ:st. Ha'Ňĵkõõžžâst i'lla rajjum pããđ takaiplaan. Čuâggasplaan raajjam poodd liä âannam kolmm ha'Ňĵkõõsjoouk sãbbar.

Čuâggasplaan ha'Ňĵkõõsjoouk norrõs:

Keijo Heikkilä, saaggjããđteei
Tomi Tiuraniemi
Arto Leppälä
Kari Aalto
Ville Heikkinen, projektšurr

Trafikk-koontâr
Lappi JTP-kõõskõs
Aanar kã'dd
Aanar kã'dd
WSP Finland Oy

Jorma Lindroos
Joni Ainasoja

WSP Finland Oy
WSP Finland Oy

Vaikktemvuäittmõõžž čuâggasplaa'ne

Kuultõs luätt-tueji altteemest lij i'Immstõõvvâm Lapin Kansa – ga'zeââ'test 20.8.2016 di Inarilainen –pääiklõs lõõstâst 24.8.2016. Kiiččeeipoddâst lij i'Immtum Inarilainen –lõõstâst 7.12.2016 da Lapin Kansa ga'zeââ'test 8.12.2016. Ha'ŋkõõžž kiiččeeipodd õ'neš 13.12.2016 Njeä'llem kruuggpõõrtâst. Kiiččeeipoddâst kaggõ'tte ou'dde kõõččmõõžž da tuäiv om. hoodtää'zz miälgeemest, vue'lljää'ttmest Vuõjdõõttâmreeddčuõkku päikka, keä'ppsõs trafikk- keäinast Njeä'llem siidâst di kruunčuõkku linjjõõžžâst da õllâdvuõtsõõ'jin kiiidmi paai'kin. Takai šiõhtlõõttmõš låai ee'kked vuõrddum ha'ŋkõõ'sse leäi miõttlõs. Altteemkuultõõžž, lõstt-i'Immtõõžž di kiiččeeipodd moštõspõ'mmai liä mie'lddõssân čuâggasplaan vuä'zzest 1.6T.

ELY-kõõskõõss pirrõsvasttõsvuu'd peä'lestvälddmõõžž

Čuâgğasplaan pirrõsvaikkõõžž čiolgtem diõtt da häaitai uu'cceem diõtt liä plaan podd tuejääm õhttsažtuej Lappi JTP-kõõskõõžž pirrõsvasttõsvuu'din. Sábbrin lij kiõtt'tõllum plaan vaikkõõžž pirr om. puõ'djid pirrõsraajj'id:

- änn'jõõžž da valmmštõõllâm vue'ln äârri kää'v
- čää'cclää'jj meäldla tuäim čä'ccõõžž paai'kin
- pä'nnčää'ccvu'vdd
- vuä'mm tu'vnnpäi'kk da PIMA-päai'k
- rajjumu kulttuurpirrõõžž
- tuäljõžmoošt da luäđsuõjjõs/Natura-vuu'd

Čõõnâsjoukkõhttsažtueji

Plaan määttest liä jä'rstum ha'ŋkõõžž čuä'jtem diõtt da maacctõõžž vuäžžam diõtt vuei'nnlõõttmõõžž Sää'mtii'gğin, Nuõrttsää'mkulttuurfoondin 14.12.2016 di sagstõõllmõš Ä'vvel paalgâskää'dd da Meä'cchalltõõžž võboršee'kkivui'm 13.12.2016. Vuei'nnlõõttmõõžžin liä kaggõõttâm ou'dde om. čärru kuäđđjeeji kruunčuõkku vue'zzi kuddân äänmõõžž õõlgtõõžž, nuõrttsä'mmlai moštmeârk šõddmõš di čuâgga-sha'ŋkõõžž vaikkõõžž puäžžekonomiaa'je.

Ha'ŋkõõš-čiolgğõs rajjum kulttuurpirrõõžž vue'zzest lij jä'rjstum 14.12.2016 Siidast, ko'st tuäimmje Lää'ddjânnam sä'mmlai meersažmu'zei di Meä'cchalltõõžž Pâ'jj-Lappi luätt-kõõskõs. Vuei'nnlõõttmõõžžâst lij sagstõõllum plaaneemvuu'dest äârjin kulttuurhistorlain tää'rkes ä'rbbpaai'kin di paažžtõsmoštä'rbbpaai'kin.

Vuä'ngq- da aparattseerd

Plaaneemvuu'dest äârri vue'ngi da aparattvuä'msteejivui'm õnnum mainstem sagstõõllmõõžžâst 12.12.2016 lij čiolgtum vuäđđeei serdd- da suõjjeemtaarb di raukkum vuä'msteejid raajjâd jiijjâs plaan ha'ŋkõõžž čõõđ viikkâm diõtt.

3. ČUÂGGASPLAAN ČIÕ'LĜĜÕS

3.1. ČUÂGGASRIÄŠŠMÕÕŽŽ

Vuejiamneävtrafiikk riäššmõõžž

Kruunčuâggas 969 pue'reet râastčuõppmõõžž 7,5/6,5 mie'lddli'žžen čuâkksen. Trafikkstaanvuõđ pue'reem diõtt čuõkku lääsk- da ceägg-geometria pue'reet va'stteeđ

pue'rben plaaneemvuä'ppöõzz.

Ķeä'ppsõstrafikk-ķeäinn

Ha'ŋķķõs ij âann se'st ķeä'ppsõstrafikk-ķeäin riáššmõõžž.

Vue'lbu čuâggas-säai'm õhteemriáššmõõžž

Privattčuâggasõhttõõzz pue'reet änn'jõõžžin paai'kin tõin vuässõõzzin, ko'st kruunčuâggas pue'reet änn'jõžpäikkkses. Kruunčuõkku ođđ linjõõzzin privattčuâggasriáššmõõžžin raajât ko'rvveei õhtvuõđid da vuä'ss čärru kuâđđjeejin kruunčuâggasvuässõõzzin kue'det muõrr-tä'vver meä'ttemvu'vdden.

3.2. ČUÕKKUI VAALDÂŠM RIÁŠŠMÕÕŽŽ

Čuâggasplaainin e'tķķeet kruunčuâkksen loopteejen 0,83 kilometr kookka vuässõs kruunčuõkkust 969, Ve'rddnjaarg tuäljõõžž raajjväärdtõkpäai'ķest vä'lddkä'ddräija (čuâggasre'kisttervuässõs 969/5/18966 – 19798). Kõskķäiggasaž Ve'rddnjaarg raajpää'jtempäi'kk lij loopptum ee'jjest 2010.

3.3. TEKNLA RÄ'TĶĶUMMUŽ DA METTUMMUŠ

Čuõkkui rajjâz

kruunčuâggas 969 raajât ráástčuõppmõõžž 7,5/6,5 mie'lddli'žžen oljjsäurr čuâkksen.

Metteemhoodd

Kruunčuõkku 969 metteemhooddân lij õnnum 80 ķm/č, lokku väaldķani 60 ķm/č metteemhoodd Nilijääu'r luõvâspodd ķeâmpi da Pie'cckuõ'rremjääu'r päai'ķest di 50 ķm/č da 40 ķm/č metteemhooddid Njeä'llem siidâst.

Metteemvueijamneävv

Privattčuõkkui õhttõõzzin metteemvueijamneävvan lij õnnum kue'rmmaaut (KA) da kruunčuõkku õhttõõzzin moduulirekka (KAM).

Čuõvtummuš

Kruunčuõkku 969 änn'jõõžž čuõv seerdet pue'reemtuâimi meâldlânji čuâggasre'kisteraddrõõzzâst 969/5/9541 - 11432. Čuõvtummuš takaiplan lij pirstõõggâst 11T-1.

Košķķummuš

Ķeäini päjjkošķķummuš da rajjâz košķķummuš viiggât čõõđ ääv-vuäjin. Košķķeemčää'33 jāâ'dtet čää'cckoolgtemvuäjid, koin lij logstõk priimmâmehdõõzz mie'lddõssân.

Moost

Ha'ŋķķõõžžâst oodeet Njeä'llemjoogg čä'ccõsmostt paaluin 34207. Häämaskartt moostâst lij pirstõõggâst 7.3T-1.

Vue'ŋg da aparaatt

Vue'ŋgi da aparaattvuä'msteei:

- TeliaSonera Finland Oyj

äimvue'ŋg

- Inergia Oy 110 kV liâdggvuä'ngg
- Tunturiverkko Oy liâdggvue'ng
- Inarin Lapin Vesi Oy čää'ccvue'ng

Plaaneemvuu'd vue'ng da aparaatt di vuä'msteeji plaan liâ čuä'jtum plaankaartin 3T-1...22.

Årstem- da vuânñstemvuu'd

Čuâggasplaanâst e'tkķeet va'rrjõõzz vuânñstemvuu'd raajâm diõtt paalui 10540 di 28750 päikka.

Tuejjäiggsa trafikriäššmõõžž

Čuâggasplaanâst e'tkķeet tuejjäiggsaid trafikriäššmõõžžid vu'vddva'rrjõs paalukõõskâst 23120 - 23450.

3.4. ČUÂGGASPIRRÕS

Čuâggasplaanâst jâ e'tkķed jeä'rab tuâimid čuâggaspirrõõzz vue'zzest.

3.5. HÄÄITAI VUÂSTTATUÂSTTMÕŠ- DA KIÂPSMENTUÂIM

Groom vuâsttatuâsttmõš

Čuâggasplaanâst jâ e'tkķed raajâd groomsuõjjõõzzid, pâi ri'jttjeei vue'llgaž trafikkgroom tää'ss vuäžžât taarbšeen hoodrää'jtõõzzi veäkka.

3.6. AAUNÂSVUE'ĶĶ

Čuâggasraajmõõžžâst šõddâm pâi'lpaažtõsmäâdd ââ'net luättâ'blkâsttmõšše ta-kaikaartâst di plaankaartin e'tkķuum vuu'did. Aunâsmie'rin lij valddum lokku čuõppâm-aunnsi âânmmõš luiskk- da steä'lltiuddummsid.

4. TU'TĶĶUUM VAAJTÕSMÄÄIN

Njeä'llemčuõkku linjjõõzz plaanummšest lij ķiõtt'tõllum Kaitavää'rrjääu'r pääi'ķest nuõrti-beällsa linjjõõzz. Vaajtõsmääinin lij čauddõttum čä'ccõs- da pirrõsvaikktõõzzi da vaajtõsmääinast vuäžžum maacctõõzz diõtt. Jee'res vuässõõzzin plaanhämmsid lij tu'tkķuum da ta'rķķstum ââldmõsân mäddâânnmõõžž, čä'ccõõzzi, trafikksaanvuõd da raajâmkuuli vuei'nnemkuu'limest.

4.1. PIRRÕSVAIKKTÕÕZZI ÄRVVTÕÖLLÂM-MÕÕNTÕÖLLMÕÕŽŽ (PVA)(=YVA) DA TAKAI-PLAAN LOKKU VÄ'LDDMÕŠ ČUÂGGASPLAANEST

Ha'ņķķõõzzâst i'lla tuejjuum PVA-lää'jj meâldla pirrõsvaikktõõzzi ärvvtõõllmõõžž ij-ka leäku tuejjuum takaiplan.

Tân pue'reemha'ņķķõõzz veä'ltt Lappi JTP-kõõskõõzz 25.3.2015 tuejjeem tu'mmstõk, koon mie'ldd Paččjooggčuõkku privattčuõkkuha'ņķķõõzzâst jâ suävâld pirrõsvaikktõõzzi ärvvtõõllâm-mõõntõõllmõõžž.

5. ČUÂGGASPLAAN VAIKKTÕÕZZ

5.1. VAIKKTÕÕZZ TRAFI'KĶE

Vuejjamneävtrafikk

Njeä'llemčuõkku makkas šaurčuõkku geometria pue'rummuš da raajmõš oljššaurran čuâkksen pue'rad vuu'd tuejjmä'tĶĶ- da turismmtrafiikk staanvuõđ di vuu'd ästtjemvuõđ.

5.2. VAIKKTÕÕZZ MÄDDÂÂNNMÕ'ŠŠE DA KÄÄ'VVTUMMŠA

Njeä'llemčuõkku pue'rummuš oudsvie'ĶĶat õsttâđ Tâ'vv-Lappi mäddkâ'ddkää'v täävtõõzid, õhttee'l tu'rismme da virkkõõvmmõ'šše di seämma mäddkâ'ddkää'v sää'mkultuur staa-neemtäävtõõzzid.

Plaaneem määttest lij čiolgtum, mâin vue'zzin ânn'jõõžž kää'vid pu'đči mu'tted da mâin vue'zzin e'pet čuâggasrä'tĶĶõ'sse puä'đči ooccâđ kää'vid pue'rben suâppi vaajtõsmâinn. Tuejjuum õhttsažtuej diõtt kää'vid tuejjuum muttâz põõ'stet vä'ldded mie'ldd seämma taautâst plaanummšin.

Puõđji raajmõššân/tu'mmjem vue'lnn âarrji kää'vi vue'zzest liä õ'htešiotteemtaarb:

- Ä'vvel vuu'd takaikää'v vue'ssvuu'd 1-3
- Aanarjääu'r vue'sstakaikää'vv
- Njeä'llemvuõnn-Vuõ'ppi redd aazztemkää'vv
- Njeä'llem redd-aazztemkää'vv

5.3. GROOMVAIKKTÕÕZZ

Ha'ĶĶõ'sse tuejjuum trafikkgroomčiolgtõõzz puäđõõz liä čuä'jtum plaanä'ššĶee'rjest 16T-1. Čiolgtõõzz mie'ldd čuâggasplaan tuâimi raajmõš ij lââ'zzet groom plaaneemvuu'dest. Čuâggaslinjõs cõõjâätt paai'Ķin ânn'jõõžž päai'Ķstes, leäša ij ni koon päai'Ķest ä'lddlubun aazztõõzz

Vuässõõzzin, koin aazztõs lij čuõkku ââlđa da trafikkgroom vaikktemvuu'dest, groomhäi'l vaaldšet pijee'l taarbšeen ri'jtteei meälgaid hoodrää'jtõõzzid.

5.4. VAIKKTÕÕZZ ÄIMMŠLA'JJE

Kruunčuõkku ouddkâ'stem trafikkmeä'r lokku vää'ldee'l vuei'tet ärvvtõõllâđ čuâggasplaan tuâimi vaikkõõzzi äimmšla'jje kuâđđjen ocnnji'žžen. A'rvvõs vuâđđâäv HSY õõlmtõ'sse "Äimmkaa'sti tiõrvâsvuõtriisk čuõkkui da uu'ci kuâņsin 2015", koon mie'ldd trafikkmeä'rin õõlgči lee'd mäāņgĶeârđđsa Njeä'llemčuâkksa ve'rddee'l da aazztõõzz samai naggsen rajjum, što trafikk vaikkte'či äimmšla'jje.

5.5. VAIKKTÕÕZZ LUÕTTU, ŠÂDDVUÕ'TTE DA JIE'LL'JID

Lappi JTP-kõõskõõzzin jiolluim sagstõõllmõõžžin lij tuõttum, što čuââggasha'ĶĶõs lij taarblaž da što tõn čõõđ viikkõ'sše jeä'la teâđast âârri luâđsuõjjla cõggõõzz. Sagstõõllmõõžžin lij suâppum tuâjjan Ķie'sspââ'jest 2017 čuâggasplaa'ne õhtteei luâttčiolgtõs di seämma õhttvuõđâst Natura-tarbbmiõttmõš, tõn ainsmä'ttem diõtt, što ha'ĶĶõõzzâst jiä le'čči häaitla vaikkõõzz Aanarjääu'r Natura-voudda.

Čuâggaslinj ka'lličuâppmõõžžii ool tuejjeet suõjj-ääid, kää'tt câgg oummi lââ'ssen jie'll'ji rõvmmõõžžid.

5.6. VAIKKTÕÕZZ ČÄ'CCÕÕZZ ÂÂNNMÕ'SŠE DI PÂJJ- DA PÂ'NNČAA'33ID

Plaaneemvuu'd pâjjčaa'33i jââ'dtummuž vuâđđjuurd di pâ'nnčää'ccvuu'd päai'kest taarbšeei tuâim liâ plaanuum õhttsažtuejast Lappi JTP-kõõskõõzz pirrõsvasttõsvuu'din. Plaanummšest lij pâ'nnčää'ccvuu'd vuâ'zzest puõttum rä'tkkõ'sse, ko'st pâ'nnčää'ccsuõjjõõzz jâ tue'jjed, pâi pâ'nnčää'33 kiččlõõđât jââ'dtet pâ'nnčää'ccvuu'dest meädda ârra.

5.7. VAIKKTÕÕZZ MÄDD-AAUNÂSREE'ĜĜESVUÕDID

Plaanummšest lij minimõsttum pâi'lpaa33tõsmäädidi mie'rr. Čuâggasraajmõõžž materiaal vuâžžât vä'lddvuâ'zzin čuâggasvuâssõõzz čuõppmõõžžin da roggmõõžžin. Kuõ'ddi riâdd mo'ttjõs da oolâžkeä'dĝĝaunnõõzz fe'rttjet pu'htted ha'ŋkkõõzz âalgbea'lnn. Čuâggasraajmõ'sše ââ'nnte'mes/pâi'lpaa33tõsmäädidi ââ'net luâđđâ'blkâttmõ'sše čuâggasplaanâst čuâ'jtum paai'kin.

Njeä'llem siidâst âarrji PIMA– paai'ki da Njeä'llem vuâ'mm tu'vnnpääi'k vaikkõõzz da paai'ki ouddlâ'sttem tuâim čiolgtet jee'rab JTP-kõõskõõzz pirrõs-suõjjeemjuâggõtõõzz vuâ'pstõõzzâst.

5.8. VAIKKTÕÕZZ KUE'STLMA, ČÕKKPÄI'KĶ-KA'RTTE DA KULTTUUR-ÄÄRVID

Čuâgsvuõigummuž põ'hte miârkteei muttsid ânn'jõž kue'stlma. Linjjõõzzin lij kuuitâg põsttum kâ'rvved da veä'ltted pirrõõzz da kulttuur mie'ldd ärvvsa ä'rbbpääi'k. Tuâimi vaikkõõzz kiâpsmââ'ttet da šiõttlõõvmmõõžž kue'stlma oudsvie'kket čuõppmõõžžin da luiskai vuõignallšmin ä'blkâsttmõõžžin.

Njeä'llem siidâst čârrvuâj suâvtet sijddpirrõ'sse tuejje'e' vuâj vue'lgizžen.

5.9. TUÄ'RJSTÕSVAIKKTÕÕZZ

Plaaneemvuâssõõzz puârast kuõ'ddi vuâđđmäädidi da aaunâsvaajtõõzzi diõtt čuâggasraaifiikkâst jâ čuâggasplaan meâldlain linjjõõzzin ärvvtõõl šõddâm põõšši tuä'rjstõshäâi't kiidlmid ij-ka čuõkkukuâŋŋsa tuâimmjummsid.

5.10. VAIKKTÕÕZZ OUMMI JIE'LLEMÄÄRRMÕÕŽŽID DA MAAŠŠÂMVUÕ'TTE

Njeä'llemčuõkku pue'rummuš tue'jjad positiivli'žžen vuu'd oummi jie'llemâärrmõõžžid, gu vuu'd pue'rab âsttjemvuõtt hiâlpat ä'sšeem da õudd vuei'tlvažvuõđ tuejppaai'ki lâssnummša.

5.11. KIIDDÂLMVAIKKTÕÕZZ

Čuâggasplaan tuâim jâ ouddlââ'st raajõõzzi lâ'nstummuš le'be pu'rkkummuž. Ha'ŋkkõõzzâst e'tkķeet huõttu vä'lddmõššân nu'tt 45 hehtaar määdidi jee'res kiiddâlmvuâ'msteejin. Huõttu vä'lddemnallšee'm vuu'd liâ vä'lddvue'zzin meä'ccmäädidi da vä'lddvue'zzin valdia vuâ'mstummšest.

Õđđ čuâggaslinjjõõzz tuejje meä'cctäâli peâđĝjummsid. Vuei'tlvain täällriâššmõõžžin ko'rvvõõzzi lââ'ssen tu'mmjet kruunčuâggas tuâimtõõzzâst.

5.12. ÕHTTSAŽKÂ'DDEKONOMIA

Ha'ŋkkõõzz čõõđ viikkâm obbteä'ĝĝââ'nnemarvvlõs lij 15,2 milj. € (Mâddraajjâmkuull-

indekss 110,2 / joulmään 2016 / 2010=100), koin lâ'nstös- da ko'rvveemkuuli vuässös lij 100 000 eu'ired.

Ha'ñkķõs tue'jjad kuulid Trafikk-kontra di vue'ngi da aparaatti vuä'msteejid. Trafikk-konttâr kuullvuässös ha'ñkķõõzz raajjâmkuulin lij 15,2 milj. €. Aanar kâ'dd lij čõnnõõttâm vuässõõttâd ha'ñkķõõzz raajjâmkuulid Lappi JTP-kõõskõõzzin tuejjuum suâppmõõžž meâldlânji. Aparaatti vuä'msteejid šâdd õhtse'žže 42 000 eeu'r kuullvuässös vue'ngi da aparaatti pu'rķķummuš-, serdd- da suõjjeemkuulin. Ha'ñkķõõzz kuulljuâkk lij čuä'jtum čuâggasplaan ä'sšķee'rjest 1.5T-2.

5.13. RAAJJÂM ÄIGGSA VAIKKTÕÕZZ

Raajjâm tuej poodd ânn'jõõžž čuõkkuid vuei'tet ââ'nned tuejmmäddčuâkksen da tuejjäiggsai čuõkkui raajjâm tarbb lij occnjaž.

Raajjâm poodd šâ'dde groom-, põõ'- da tuä'rjstõshäi't, koi uu'cceem diõtt ha'ñkķõõzz urkkreâuggjid šiotteet staanvuõ'tte õhtteei oudldõõzzid. Teknlaid ä'sšķee'rjid lij rajjum staanvuõttä'sšķe'rjj, kââ'tt tiuddan poodd poodd ou'ddel urkkmõõžž. Tõt šiottd oudldõõzzid staanvuõd ainsmââ'ttem diõtt raajjâm poodd, kuõskee'l om. trafikksaanvuõd tuejjäiggsain trafikkrîâššmõõžžin.

6. HA'ÑKĶÕÕZZ ÕHTTVUÕĎÂST RAAJJÂM VUE'LNN ÂARRI UU'LEC, ČÄÄ'CC-ĶEÄIN, ČÄÄ'CCKOOLGTEMVUÄJ DA – VUE'ŊG DI VUE'ŊGI DA APARAATTI SEERD

Plaan âânn se'st puõ'dji vuä'ngg- da aparaattvuä'msteeji seerd da/le'be suõjjõõzz:

- TeliaSonera Oy	äimvue'ngi pu'rķķummuž
- Tunturiverkko Oy	liâdggvue'ngi pu'rķķummuž, seerd da oodummuž
- Inergia Oy	110 kV liâdggvue'ng staaummuž/vuâppmõš
- Inarin Lapin Vesi Oy	suõjjeemnalšee'm čäâ'ccvue'ng

Vue'ngi da aparaatti seerd da va'rrjummuž viiggât čõõd ha'ñkķõõzz õhttvuõđâst aparaattvuä'msteeji raajjmi plaani meâldlânji. Tâi peâggum vuä'nggtueji lââ'ssen JTP-kõõskõõzzâst lij čiolgtemnalla vuâittmõš raajjâd čuõvkaa'belõhttvuõtt Njeällma čuâggas-raajjâm õhttvuõđâst.

Ha'ñkķõõzz čõõd viikkâm õhttvuõđâst kuäivvammnalšee'm le'be pu'tstemnalšee'm čäâ'cckolggâmvuäjä 1...55 liâ e'tķķuum plaankaartin di priimmâmehdtõõzzâst 1.3T. Čäâ'cckolggâmvuäjäid e'tķķeet tä'st plaanâst raajjmõššân põõšši lossõsvuõiggâdvueõtt mäddvuäji raajjâm kuddân âânnmõõžž.

7. HA'ÑKĶÕÕZZ ČÕÕĎ VIKKÂM ÕÖLGTEEI LÄÄ'V DA SUÄPPMÕÕŽŽ

Čä'ccõ'sse da luõttu õhtteei ceâlkalm da lââ'pptaarb

Čuâggasplaan poodd liâ ha'ñkķuum Lappi JTP-kõõskõõzz pirrõs da luâttree'ğgesvueõđ – vasttõsvuu'd peä'lestvä'lddmõõžž om.

- ânn'jõõžž da valmmštem vue'lñn âarrjid kää'vid
- pã'nnčäâ'ccvuu'did õõlgteemid tuâimid
- vuä'mm tu'vnnpâikka da PIMA- paai'kid Njeä'llem siidâst

- luattuõjjeem-, kulttuur- da ju'n aarraai kulttuurpirrõõzz (RKY) ää'rbid

Oudldeei čiolgtõõzz

Lappi ELY-kõõskõõzz pirrõsvastõsvu'vdd lij ouddlââstam, što luattšlaaji čiolgtem diõtt šâdd čuâggasplaan vuu'dest tuejjeed čiolgtõs. Čiolgtõs tuejjeet keässa 2017 šõddâmpââ'jest da seämma õhttvuõđâst tuejjeet Natura-tarbba'rvvõs.

Oudldeei Lää'v

Njeä'llemõjoogg čä'ccõsmoost raajjmõš õõlgtat čää'cclää'jj meâldla lää'v ooccmõõžž tâ'vv-Lää'ddjânnam Vu'vddvaaldšemkontrest.

Suâppmõõžž kuuullvasttõõzzin

Ha'ŋkõõžž čõõđ viikkâm õhttvuõđâst jee'res vuä'sspeä'lid puõ'tti raajjâmkuullvasttõõzz liä čuä'jtum kuulljuâkkčuä'jtõõzzâst čuâggasplaan ä'sškee'rjest 1.5T-2. Öõlgtõõžž kue'skķe raajjâmkuulid, lâ'nstõs- ja korvveemraajjâmkuulid di aparaatt- da vuä'ŋggseerdi da suõjjõõzzi ku'lle vuässõõttmõõžž. Raajjâmkuuli juâggast lij suâppum ä'sšvuâzzlai õhttsažtuejjetuejjlain jjiõllum sagstõõllmõõžžin plaaneem poodd. Serdd- da suõjjeemtuâimi kuullvasttõõzz vuä'zzest prinsippân lij leammaž, što Trafikk-koontâr va'sttad ânn'jõõžž čuâggasvuu'd ââugbeä'lnn âârrji vue'ŋgi da kaa'bli se'rddemkuulin da aparaattvuä'msteei va'stee čuâggasvouda rajjum aparaatti se'rddemkuulin di oõđ aparaatti raajjâmkuulin. Kuulljuâggast lij valddum lââ'ssen lokku čuâggasõõnni miõttum kaa'bli raajjâmlää'ppmään.

8. EHDTÕS ČUÂGGASPLAAN PRIIMMÂM DIÕTT DA LÄÄ'SSTUÂIMMÂN

8.1. PRIIMMÂMEHDTÕS

Čuâggasplaan priimmâmehdtõs lij tän plan mie'lddõssân 1.3T.

8.2. LÄÄ'SSTUÂIM

Čuâggasplaan vuõltteet kruunčuõkku lää'jj meâldli'žže riâššmõ'sše da priimmâm-mõõntõõllmõ'sše. Plaanâst raaukât ceâlkalm Aanar kää'ddest, Lappi leettast, sää'm-mu'zei Siidast, Sää'mtii'ğğest di Nuõrttsää'mkulttuurfoondâst. Kâ'dd peejj čuâggasplaan takainalla vuei'nnemnallaâânnmõ'sše, di tâ'l meerlain lij vuäittmõš kue'đded mušt'tõõzzid plaanâst.

Plaanummuš juâtkkai čuâggasplaan valmmštõõllâm mânġa raajjâmplaan raajjmõõžžin keâđđa 2017.

Njeä'llemčuâkksa lij miõttum 10,4 miljoon eeu'r teaggtummuš vuâđđkeäinnâânnmõõžž lââ'ssteaggttem sââ'jjen ee'jjid 2017-2019.

9. PLAAN RAAJJI DA ÖHTTVUÕTTPERSON

Čuâggasplaan lij raajjâm WSP Finland Oy Lappi JTP-kõõskõõzz tuâjjânouddmõõžžâst. Vue'llkonsulttân lij tuâimmjam čuõvvpiaanumšest Suomen Sâhkõrakennus Oy.

Lââ'ssteâđid plaanâst ou'dde:

Keijo Heikkilä, projekttsurr
Trafikk-koontâr
Hallituskatu 3B, 96100 Rovaniemi
Te'l 029 534 3582
keijo.heikkila@liikennevirasto.fi

Insinöör Viljo Heikkinen
WSP Finland Oy
Kiviharjunlenkki 1 D, 90220 OULU
Te'l 040 566 7034
viljo.heikkinen@wspgroup.fi

Ruä'vnjargg 3. peei'v tä'lvvmannu 2017

Lappi JTP-kööskös

WSP Finland Oy

Keijo Heikkilä
Projekttsurr

Viljo Heikkinen
Projekttsurr